ԵԴ1/2060/01/23
(ՀԿԴ/0243/01/23)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ԸՆԴԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՐՑԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

8 հունվարի 2024 թվական քաղաք Երևան

ուսումնասիրելով թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթի ընդդատության հարցը լուծելու համար Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 26-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

<u>Վարույթի դատավարական նախապատմությունը.</u>

1. 2023 թվականի հոկտեմբերի 27-ին Հակակոռուպցիոն դատարանում ստացվել է Արմեն Լուկաշինի Ասոյանի վերաբերյալ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով թիվ 16855023 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթը:

1.1. Հակակոռուպցիոն դատարանը 2023 թվականի հոկտեմբերի 31-ին որոշում է կայացրել թիվ ՀԿԴ/0243/01/23 քրեական վարույթը ստանձնելու և 2023 թվականի նոյեմբերի 13-ին նախնական դատալսումներ նշանակելու մասին:

1.2. Հակակոռուպցիոն դատարանը, 2023 թվականի նոյեմբերի 27-ին՝ նախնական դատալսումների ընթացքում, որոշում է կայացրել քրեական վարույթն

ըստ ընդդատության Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարան ուղարկելու մասին:

2. Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանը 2023 թվականի դեկտեմբերի 26-ին որոշում է կայացրել թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթը Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին՝ ընդդատության հարցը լուծելու համար:

3. Քրեական վարույթը Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2024 թվականի հունվարի 3-ին:

Ընդդատության վերաբերյալ հարցը լուծելու համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

4. 2023 թվականի հոկտեմբերի 13-ի որոշմամբ Արմեն Լուկաշինի Ասոյանի նկատմամբ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով հանրային քրեական հետապնդում է հարուցվել այն բանի համար, որ *«նա օժանդակել է «Գեղասահքի ֆեդերացիա» ՀԿ նախագահ Մելանյա Էդուարդի Սրեփանյանին, պետությունից խարդախությամբ խոշոր չափերի գումար հափշտակելուն:*

Այսպես. Մելանյա Սրեփանյանը, 2012 թվականին ընտրվելով «Հայաստանի գեղասահքի ֆեդերացիա» հասարակական կազմակերպության նախագահ, պաշտոնավարելով ու ստանձնելով կազմակերպության կանոնադրությամբ ընթացիկ գործունեության կառավարման, հրամաններ, հրահանգներ արձակելու, կատարման համար պարտադիր ցուցումներ տալու և դրանց կատարումը վերահսկելու, կազմակերպության գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերը, տարեկան ծախսերի նախահաշիվը հաստատելու, կազմակերպության ցանկացած տեսակի և չափի գույք, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները միանձնյա տնօրինելու և կառավարելու, կազմակերպության անունից գործարքներ կնքելու լիազորություններով, Գեղասահքի ֆեդերացիայի անդամներ հանդիսացող, մենասահորդների մարզիչներ՝ իր որդու Էմիլ Դանիելյանի և Արմեն Ասոյանի կողմից՝ Կանադայում մշտապես բնակվող և Կանադայի «Այս ակադեմիա Մոնրեալ Առենա Գանդբոյա»-ում մարզիչներ Մարի-Ֆրանս Դուբրոյի, Պատրիս

Լոզոնի և Ռոմեյն Հեգենոյերի գլխավորությամբ մարզվող գեղասահորդներ Թինա Կարապետյան և Սիմոն Սենեկալ պարային զույգի մարզումային գործընթացին անմիջականորեն չմասնակցելու, վերջիններիս՝ 2017 թվականից ի վեր ՀՀ-ում չգտնվելու, ինչպես նաև վերջիններիս մասնակցությամբ կայացված միջազգային մրցաշարերի ժամանակ Էմիլ Դանիելյանի և Արմեն Ասոյանի՝ ՀՀ-ի տարածքում գտնվելու և Էմիլ Դանիելյանի գեղասահքի հավաքական թիմի գլխավոր մարզիչ չհանդիսանալու պայմաններում Թինա Կարապետյան և Սիմոն Սենեկալ պարային զույգի գրանցած լավագույն արդյունքի համար անվանական թոշակ հատկացնելու համար, Արմեն Ասոյանի համաձայնությամբ 26.10.2021 թվականին ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն է ներկայացրել իրականությանը չհամապատասխանող՝ Էմիլ Դանիելյանի և Արմեն Ասոյանի փվյալները՝ որպես հիշյալ գեղասահորդների մարզիչներ, մասնավորապես՝ Արմեն Ասոյանը ներկայացվել է անվանական թոշակի 2021 թվականի սեպտեմբերի 21-25-ը Գերմանիայի Օբերստդորֆ քաղաքում կայացած գեղասահքի միջազգային մրցաշարին գեղասահորդներ Թինա Կարապետյան, Սիմոն Պոոուք Սենեկալ զույգի կողմից 2022 թվականի ձմեռային օլիմպիական խաղերի վարկանիշ ձեռք բերելու համար որպես հավաքականի երկրորդ մարզիչ, ինչի հիման վրա 2022 թվականի հունվարի 01-ից մինչ 2022 թվականի դեկտեմբեր ամիսը ներառյալ հատկացվել է ամսական 280.000 ՀՀ դրամ գումարը, ընդհանուր 3.360.000 ՀՀ դրամ, որը փոխանցվել է Արմեն Ասոյանի անձնական հաշվեհամարին, որից հետո Մելանյա Ստեփանյանի կողմից հափշտակությունը ավարտին հասցնելու դիտավորությամբ, 2022 թվականի հունվարի 01-ից մինչ 2022 թվականի դեկտեմբեր ամիսը ներառյալ հատկացված ամսական 280.000 ՀՀ դրամ գումարից 10 ամիս շարունակ 180.000-ական ՀՀ դրամ գումարները փոխանցել է Մելանյա Ստեփանյանի՝ Կոնվերսբանկի բանկային հաշվեհամարին՝ այդ կերպ օժանդակելով Մելանյա Ստեփանյանին պետությունից խոշոր չափերի 3.360.000 ՀՀ դրամ գումար հափշտակելուն»[1]*:*

5. Հակակոռուպցիոն դատարանը 2023 թվականի նոյեմբերի 27-ի որոշմամբ արձանագրել է. *«(…) Դատարանն արձանագրում է, որ՝*

[1] Տե՛ս քրեական վարույթ, հատոր 3, թերթեր 184-185:

1) մեղադրյալ Արմեն Ասոյանի նկատմամբ հանրային քրեական հետապնդում է հարուցված 2022 թվականի հուլիսի 01-ից գործող ՀՀ քրեական օրենսգրքի 255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով (համապատասխանում է 2003 թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետին):

2) 2003թ. ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի հավելված N 6-ի համաձայն՝ կոռուպցիոն հանցագործությունների ցանկի մեջ ներառված չէ՝

- 178-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, եթե այն չի կատարվել պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով.

3) 2022 թվականի հուլիսի 1-ից գործող ՀՀ քրեական օրենսգրքի հավելված N 1-ի համաձայն՝ կոռուպցիոն հանցագործությունների ցանկի մեջ ներառված չէ՝

- 255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը՝ խարդախությունը, որը կատարվել է խոշոր չափերով:

Դատարանը, վերոգրյալ իրավական նորմերի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո գնահատելով գործի նյութերը, արձանագրում է, որ մեղադրյալին ներկայացված մեղադրանքի փաստական նկարագրության մեջ բացակայում է 2022 թվականի հուլիսի 1-ից գործող ՀՀ քրեական օրենսգրքի 255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-ին կետով «իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործել»-ու, ինչպես նաև 2003 թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 178-րդ հոդվածով «պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու» եղանակով ուրիշի գույքը խարդախությամբ հափշտակելուն օժանդակելու ենթադրյալ հանցակազմի նկարագրություն, ինչպես նաև այն, որ մեղադրյալին մեղսագրված արարքին տրված իրավական գնահատականը, այն է՝ 2022 թվականի հուլիսի 1-ից գործող ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով (համապատասխանում է 2003 թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետին) չի հանդիսանում կոռուպցիոն բնույթի հանցանք:

Վերագրյալի հիման վրա՝ Դատարանը գտնում է, որ սույն՝ ՀԿԴ/0243/01/23 քրեական վարույթն ընդդատյան չէ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանին:

Դատարանը նկատի ունենալով, որ մեղադրյալին մեղսագրվում է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի դատական դարաշրջանում ենթադրաբար կատարված հանցանք, ուստի Դատարանը գտնում է, որ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի վարույթում քննվող թիվ ՀԿԴ/0243/01/23 քրեական վարույթն ընդդատյա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանին, այսինքն այն ըստ ընդդատության պետք է ուղարկել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարան»[2]:

6. Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանը 2023 թվականի դեկտեմբերի 26-ի որոշմամբ արձանագրել է. *«(…) Դատարանը, քննարկելով հանրային մեղադրողի միջնորդությունը, հետազոտելով քրեական վարույթի որոշ նյութեր, հանգում է այն հետևության, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 քրեական վարույթն ընդդատյա է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանին հետևյալ պատճառաբանությամբ.*

(…) [ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 260-րդ հոդվածի 1-ին մասի] պահանջի մեկնաբանության արդյունքում կարելի է ողջամիտ հետևության հանգել, որ ՀՀ Հակակոռուպցիոն դատարանը, առաջին հայացքից, ձևական առումով, ճիշտ որոշում է կայացրել Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ թիվ 16855023 քրեական վարույթը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարան ըստ առարկայական ընդդատության ուղարկելու վերաբերյալ, քանի որ մեղադրյալ Ա.Ասոյանի նկատմամբ հանրային քրեական հետապնդում է հարուցվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով, որը ընդգրկված չէ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի հավելված N 1-ով նախատեսված կոռուպցիոն հանցանքների ցանկում:

Միևնույն, բովանդակային առումով, դատարանն իր անհամաձայնությունն է հայտնում ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի որոշման հետ հետևյալ հիմնավորումներով.

Այսպես.

---

[2] Տե՛ս քրեական վարույթ, հատոր 4, թերթեր 34-35:

Մեղադրյալ Արմեն Ասոյանի նկատմամբ հանրային քրեական հետապնդում հարուցելու մասին որոշման բովանդակությունից հետևում է, որ վերջինս օժանդակել է «Գեղասահքի ֆեդերացիա» ՀԿ նախագահ Մելանյա Էդուարդի Սրեփանյանին, պետությունից խարդախությամբ խոշոր չափերի գումար հափշտակելուն, ում վերաբերյալ քրեական գործը գտնվում է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում (ՀԿԴ/0232/01/23):

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ մեկ վարույթում կարող են միացվել՝ միմյանց հետ փաստական հանգամանքներով կապված մեկից ավելի ենթադրյալ հանցանքների վերաբերյալ վարույթները՝ պատշաճ և համակողմանի քննություն ապահովելու նպատակով:

Դատարանը գտնում է, որ պատշաճ և համակողմանի քննություն ապահովելու նպատակով, ելնելով արդարադատության շահից, մեղադրյալ Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ քրեական գործը պետք է միացվի մեղադրյալներ Մելանյա Աբրահամյանի և Էմիլ Դանիելյանի վերաբերյալ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում քննվող թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական վարույթին, քանի որ դրանք փաստական հանգամանքներով փոխկապված են մեկը մյուսի հետ և կազմում են մեկ ամբողջություն: Ընդ որում, եթե մեղադրյալներ Մելանյա Աբրահամյանի և Էմիլ Դանիելյանի վերաբերյալ քրեական գործը չանջատվեր թիվ 61203722 քրեական գործից, և մի քանի օրվա տարբերությամբ չուղարկվեր դատարան, ապա Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ քրեական վարույթը քննվելու էր ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում՝ թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական գործի շրջանակներում:

Հարկ է փաստել, որ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը կարգավորում է նույն դատարանի մեկից ավելի դատավորների մոտ գտնվող վարույթները միացնելու հարցը, սակայն օրենսգրքով առկա չէ որևէ կարգավորում, թե ինչ ընթացակարգով են միացվում տարբեր դատարանների վարույթներում գտնվող քրեական գործերը: Դատարանի համոզմամբ նշված հարցը ենթակա է քննարկման առարկայական ընդդատության կանոններով, քանի որ փաստ է, որ Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ քրեական գործը ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում քննվող թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական գործի մաս է կազմում: Ավելին, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 262-րդ

հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ եթե մինչդատական վարույթում միացված վարույթներից առնվազն մեկը Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի հավելված N 1-ով նախատեսված կոռուպցիոն հանցանքի վերաբերյալ վարույթ է, ապա մեղադրանքը քննում է հակակոռուպցիոն դատարանը: Վկայակոչված հոդվածի բովանդակությունից ակնհայտ է, որ սույն գործն ինքնին համարվում է կոռուպցիոն բնույթի և որևէ նշանակություն չի կարող ունենալ այն հանգամանքը, որ Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ քրեական գործի մասը դատարան է ուղարկվել թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական գործից հետո՝ մի քանի օր անց: Հակառակ մոտեցումը, չի բխում վկայակոչված իրավանորմի պահանջից և իմաստազրկում է օրենսդրական նշված կանոնը:

Վերոնշյալից զատ, հարկ է փաստել նաև, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 և ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական գործերը իրարից անջատ քննվելու պարագայում չի բացառվում, որ հնարավոր է ստեղծվի մի իրավիճակ, երբ նույն փաստական հանգամանքներով կկայացվեն իրար հակասող երկու եզրափակիչ դատական ակտ, ինչն էլ իր հերթին կհանգեցնի անորոշության:

(…)

Ամփոփելով վերոնշյալը և հիմք ընդունելով այն, որ Արմեն Ասոյանի վերաբերյալ քրեական գործը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի կողմից քննվելու պարագայում իր ազդեցությունը կունենա դատավարության արդարացիության վրա, գտնում եմ, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական գործն ընդդատյա է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանին (…)»[3]:

7. 2023 թվականի հոկտեմբերի 23-ին Հակակոռուպցիոն դատարանը որոշում է կայացրել Մելանյա Էդուարդի Ստեփանյանի վերաբերյալ՝ 2003 թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 179-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 3-րդ կետերով, 325-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով, երկու դրվագ՝ 2003 թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 325-րդ հոդվածի 1-ին մասով և Էմիլ Ժիրայրի Դանիելյանի վերաբերյալ 2003

[3] Տե՛ս քրեական վարույթ, հատոր 4, թերթեր 55-57:

թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-178-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական վարույթը ստանձնելու և 2023 թվականի նոյեմբերի 6-ին նախնական դատալսումներ նշանակելու մասին[4]:

<u>Վճռաբեկ դատարանի նախագահի հիմնավորումները և եզրահանգումը.</u>

8. Սույն վարույթով բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. հիմնավո՞ր է արդյոք Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթն ընդդատյա է Հակակոռուպցիոն դատարանին:

9. ՀՀ Սահմանադրության 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «*Յուրաքանչյուր ոք ունի անկախ և անաչառ դատարանի կողմից իր գործի արդարացի, հրապարակային և ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունք*»:

10. «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «*Յուրաքանչյուր ոք, (...) նրան ներկայացված ցանկացած քրեական մեղադրանքի առնչությամբ, ունի օրենքի հիման վրա ստեղծված անկախ ու անաչառ դատարանի կողմից ողջամիտ ժամկետում արդարացի և հրապարակային դատաքննության իրավունք*»:

10.1. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը, «*օրենքի հիման վրա ստեղծված դատարան*» հասկացությունը մեկնաբանելիս նշել է. «*Այն երկրներում, որտեղ օրենքը կոդիֆիկացված է, դատական համակարգի կազմակերպումը չի կարող թողնվել դատական մարմինների հայեցողությանը, սակայն դա չի նշանակում, որ դատարաններն օժտված չեն համապատասխան ազգային օրենադրությունը մեկնաբանելու որոշակի ազատությամբ*»[5]:

Միևնույն ժամանակ, դատական մատչելիության իրավունքի համատեքստում Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը նշել է, որ «*Ներպետական դատական ատյանները դատավարական կանոնները կիրառելիս պետք է ձեռնպահ*

---

[4] Տե՛ս www.datalex.am Դատական տեղեկատվական համակարգ, թիվ *ՀԿԴ/0232/01/23* քրեական վարույթը:

[5] Տե՛ս Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի՝ *Gorgiladze v. Georgia* գործով 2009 թվականի հոկտեմբերի 20-ի վճիռը, գանգատ թիվ 4313/03, 69-րդ կետ:

մնան դրանց չափազանցված ձևականացումից, որն իր ազդեցությունը կունենա դատավարության արդարացիության վրա»[6]*:*

11. Վճռաբեկ դատարանը *Գևորգ Հարությունյանի* գործով իրավական դիրքորոշում է ձևավորել այն մասին, որ «*(…) Գործերի պատշաճ ընդդատությունը, որպես արդար դատաքննության անհրաժեշտ բաղկացուցիչ, հիմնարար իրավական արժեք է: Դրա հիմնարար բնույթը բխում է արդար դատաքննության ինստիտուցիոնալ տարրից՝ անկախ, անկողմնակալ, իրավասու և օրենքի հիման վրա ստեղծված դատարան ապահովելու պետության պոզիտիվ պարտականությունից: Իսկ այդ պարտականությունն իր հերթին, ըստ էության, ամրագրված է Հայաստանի Հանրապետության իրավական համակարգում բարձրագույն իրավաբանական ուժ ունեցող այնպիսի նորմատիվ ակտերում, ինչպիսիք են ՀՀ Սահմանադրությունը (…), Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագիրը (14-րդ հոդված) և «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» եվրոպական կոնվենցիան (6-րդ հոդված): (…)*

Պատշաճ ընդդատության հիմնարար իրավական նշանակությունն այն է, որ յուրաքանչյուր կոնկրետ քրեական գործը քննող դատարանի որոշման հատակ կանոնների առկայությունը և դրանց կանխատեսելի գործադրումն անհրաժեշտ պայման են կողմնակի դիտորդի մոտ այնպիսի համոզմունք ձևավորելու համար, որ տվյալ կոնկրետ քրեական գործը քննող դատարանը և դատավորը նախապատրամադրվածություն չունեն, և տվյալ գործը վարույթ ընդունելիս սուբյեկտիվիզմն ու կամայականությունը բացառված են եղել:

Այսպիսով, քրեական գործերի ընդդատության որոշման հատակ, կամայականությունը բացառող կանոնների առկայությունը և գործադրումը պարտադիր նախապայման են արդարադատության մատչելիության պատշաճ երաշխավորման համար (…)»[7]*:*

---

[6] Տե՛ս Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի՝ *Walchli v. France* գործով 2007 թվականի հուլիսի 26-ի վճիռը, գանգատ թիվ 35787/03, 29-րդ կետ:

[7] Տե՛ս Վճռաբեկ դատարանի՝ *Գևորգ Հարությունյանի* գործով 2011 թվականի հուլիսի 13-ի թիվ ԵԿԴ/0211/01/10 որոշումը, կետեր 15-16:

12. Վերոգրյալից հետևում է, որ ընդդատության կանոններն այն չափանիշներն են, որոնց հիման վրա որոշվում է, թե տվյալ գործով որ դատարանը պետք է իրականացնի արդարադատություն: Ընդդատության կանոնները կոչված են անձին զերծ պահելու դատական շրջապտույտից, որը կարող է առաջանալ, եթե դատարանները հրաժարվեն գործը վարույթ ընդունել՝ իրենց ընդդատյա չլինելու պատճառաբանությամբ:

Ընդդատության ինստիտուտը հիմնարար նշանակություն ունեցող արժեք է, քանի որ այն անմիջականորեն կապված է անձի՝ օրենքի հիման վրա ստեղծված դատարանի կողմից իր գործի քննության իրավունքի հետ: Քրեական վարույթի մասնակիցների համար պետք է կանխատեսելի լինի, թե իրենց գործով որ դատարանը պետք է իրականացնի արդարադատություն:

Անհրաժեշտ է ընդգծել, որ վարույթն ըստ ընդդատության փոխանցելիս չպետք է դրսևորվի չափազանց ձևական մոտեցում, և պետք է հաշվի առնվի նաև արդարադատության շահը:

13. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 260-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ *«Մարզերի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության և Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարաններին (այսուհետ՝ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան) ընդդատյա են առաջին ատյանի կարգով իրականացվող բոլոր վարույթները, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի հավելված N 1-ով նախատեսված կոռուպցիոն հանցանքների վերաբերյալ վարույթների, որոնք ընդդատյա են հակակոռուպցիոն դատարանին»:*

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի համաձայն՝ *«1.Նախնական դատաքննության ընթացքում պարզելով, որ տվյալ վարույթն ընդդատյա չէ իրեն, դատարանն այն որոշմամբ անհապաղ փոխանցում է ըստ ընդդատության:*

(…)

5. Վարույթն ըստ ընդդատության ուղարկած Հակակոռուպցիոն կամ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը, մինչև նախնական դատաքննություն նշանակելը որոշում է կայացնում վարույթը Վճռաբեկ դատարանի

նախագահին ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ դրա առարկայական ընդդատությանը:

6. Սույն (...) հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում՝ Վճռաբեկ դատարանի նախագահը, որոշումը Վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում վերջնականապես լուծում է վարույթի ընդդատության հարցը: Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում Վճռաբեկ դատարանի նախագահը մինչև որոշում կայացնելը խորհրդակցում է Վճռաբեկ դատարանի քրեական և հակակոռուպցիոն պալատների նախագահների հետ՝ վարույթի ընդդատության վերաբերյալ նրանց դիրքորոշումը պարզելու նպատակով»:

14. Սույն վարույթի նյութերի ուսումնասիրությունից երևում է, որ՝

- Հակակոռուպցիոն դատարանը, փաստելով, որ Ա.Ասոյանին ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով մեղսագրված ենթադրյալ հանցանքը չի հանդիսանում կոռուպցիոն բնույթի, որոշում է կայացրել վարույթն ըստ ընդդատության Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարան ուղարկելու մասին[8]:

- Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանը, արձանագրելով, որ Ա.Ասոյանն օժանդակել է «Գեղասահքի ֆեդերացիա» հասարական կազմակերպության նախագահ Մելանյա Էդուարդի Ստեփանյանին՝ պետությունից խարդախությամբ խոշոր չափերի գումար հափշտակելուն, ում վերաբերյալ քրեական գործը գտնվում է Հակակոռուպցիոն դատարանում, գտել է, որ պատշաճ և համակողմանի քննություն ապահովելու նպատակով, ելնելով արդարադատության շահից, մեղադրյալ Ա.Ասոյանի վերաբերյալ քրեական վարույթը պետք է միացվի մեղադրյալներ Մելանյա Աբրահամյանի և Էմիլ Դանիելյանի վերաբերյալ Հակակոռուպցիոն դատարանում քննվող թիվ ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական վարույթին, քանի որ դրանք փաստական հանգամանքներով փոխկապված են մեկը մյուսի հետ և կազմում են մեկ ամբողջություն[9]:

---

[8] Տե՛ս սույն որոշման 5-րդ կետը:
[9] Տե՛ս սույն որոշման 6-րդ կետը:

15. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 8-13-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո՝ պետք է փաստել, որ Ա.Ասոյանի նկատմամբ հանրային քրեական հետապնդում հարուցելու մասին որոշման բովանդակությունից հետևում է, որ վերջինս ենթադրաբար օժանդակել է «Գեղասահքի ֆեդերացիա» հասարակական կազմակերպության նախագահ Մելանյա Ստեփանյանի կողմից պետությունից խարդախությամբ խոշոր չափերի գումար հափշտակելուն, հետևաբար Ա.Ասոյանին ներկայացված մեղադրանքն անմիջականորեն կապված է Հակակոռուպցիոն դատարանում քննվող՝ «Գեղասահքի ֆեդերացիա» հասարակական կազմակերպության նախագահ Մելանյա Ստեփանյանի մեղադրանքի հետ[10]:

Նման պայմաններում ընդունելի են Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի այն դատողությունները, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 և ՀԿԴ/0232/01/23 քրեական վարույթներն իրարից անջատ քննվելու պարագայում չի բացառվում, որ նույն փաստական հանգամանքներով կկայացվեն իրար հակասող երկու եզրափակիչ դատական ակտ, ինչն էլ իր հերթին կհանգեցնի անորոշության և որ Ա.Ասոյանի վերաբերյալ քրեական գործը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի կողմից քննվելու պարագայում իր ազդեցությունը կունենա դատավարության արդարացիության վրա:

16. Վերոշարադրյալը հիմք է տալիս փաստելու, որ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթն ընդդատյա է Հակակոռուպցիոն դատարանին, հիմնավոր է:

17. Վերոգրյալի հիման վրա, ինչպես նաև, ելնելով արդարադատության շահի պաշտպանության և վարույթի արդարացիության ապահովման անհրաժեշտությունից՝ գտնում եմ, որ թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթն ընդդատյա է Հակակոռուպցիոն դատարանին:

---

[10] Տե՛ս սույն որոշման 5-րդ կետը:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի 6-րդ մասով

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

Արմեն Լուկաշինի Ասոյանի վերաբերյալ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-255-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով թիվ ԵԴ1/2060/01/23 (ՀԿԴ/0243/01/23) քրեական վարույթն ընդդատյա է Հակակոռուպցիոն դատարանին:

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ